

ἐκείνους ἐπιβάλλει εἰς ἄλλους οἰκαιοτάτους αὐτῶ συγγενεῖς. Καὶ ἡ μὲν χήρα καὶ ὁ υἱὸς τοῦ μεγάλου βασιλέως ἐτελεύτησαν ἄθλιοι καὶ ἀκατονόμαστοι ἔκτοτε ἐν ἔξορίᾳ τινὶ ἢ ἐν μοναστηρίῳ, ἀνηγορεύθη δὲ βασιλεὺς κατ' Αὐγουστον ἢ Σεπτέμβριον τοῦ 641 ὁ ἐνδεκαετής Κώνστας.

Τὴν πραγματικὴν τῆς ἀρχῆς διεξαγωγὴν ἀνέλαβεν ἐπὶ τῆς ἀνηλικιότητος αὐτοῦ ἡ σύγκλητος. Ἐκ τούτου προῆλθε μὲν χαλάρωσις τῆς κυβερνητικῆς ἐνεργείας ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε κατεκτήθη, ὡς προείπομεν, τελευταῖον ἡ Ἀλεξάνδρεια ὑπὸ τῶν Ἀράβων κατὰ Δεκέμβριον τοῦ 641, ὁ δὲ πατριῆκιος Γρηγόριος ὁ διοικητὴς τῆς Ἀφρικῆς ἀνεκλήρουξεν ἑαυτὸν ἀνεξάρτητον· ἀλλ' εἶναι ἀξιον σημειώσεως ὅτι, καίτοι μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Ἡρακλείου ἐπῆλθον τόσαι ἀφορμαὶ ἐξασθενήσεως τοῦ κράτους, ὁ μωαμεθανισμὸς, ὅστις ἤδη συνελλήρου εὐχερῶς τὴν κατάκτησιν τῆς Περσίας καὶ ἐξέτεινε τὸν προσηλυτισμὸν αὐτοῦ μέχρι τῆς Σινικῆς, δὲν ἐπήνεγκεν ἐπὶ Κώνσταντος βαρεῖας πληγὰς εἰς τὸν χριστιανικὸν κόσμον, δηλαδὴ εἰς τὸ προπύργιον τοῦ κόσμου τούτου, τὸ κατὰ τὴν Ἀνατολὴν ἑλληνικὸν κράτος· ἐν μέρει μὲν διότι τὸ κράτος τοῦτο ἔσφιν εἰσέτι ἠθικὰς δυνάμεις τὰς ὁποίας δὲν εἶχον τὰ θρησκευτάτα τῆς ἀπωτέρω Ἀνατολῆς, ἐν μέρει δὲ διότι μετ' οὐ πολὺ ἤρχισαν αἱ ἐμφύλιοι τῶν μωαμεθανῶν ἔριδες. Τῷ ἔτει 646 στόλος καὶ στρατὸς ἐκπεμφθέντες εἰς Ἀλεξάνδρειαν ἀνέκτησαν ἐπὶ τινὰ χρόνον τὴν πρωτεύουσαν ταύτην τῆς Αἰγύπτου, οὐδὲ ἀπέβαλον αὐτὴν αὐθις εἰμὴ μετὰ ἰκανὴν ἀντίστασιν κατὰ τῶν Ἀράβων, τοὺς ὁποίους ἐβοήθησαν καὶ εἰς τὴν δευτέραν ταύτην ἄλωσιν διὰ παντὸς τρόπου οἱ Κόπται. Μετὰ τὴν δευτέραν ταύτην ἄλωσιν ὁ Ἄμροῦ, ἐκδικούμενος τὴν Ἀλεξάνδρειαν, κατέλυσεν τὰ τείχη αὐτῆς. Ἐπειδὴ δὲ ἐπὶ τῶν δύο πολιορκιῶν εἶχον πέσει πλείστοι τῶν κατοίκων αὐτῆς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὁ Ἄμροῦ, ἀπὸ τῆς πρώτης εἰς Αἴγυπτον ἀφίξεως, εἶχε βάλει, περὶ τὴν ἀρχαίαν Μέμφιν, τὸ θεμέλιον νέας ἀραβικῆς πόλεως, ἣτις ὠνομάσθη βραδύτερον Κάιρον, ἦτοι Νικόπολις, ἡ μεγάλη τοῦ Ἀλεξάνδρου πόλις ἀπέβαλεν ἔκτοτε ἐπὶ πλείστον χρόνον τὸ ἀρχαῖον ἀξίωμα καὶ τὴν ἀρχαίαν ἀκμὴν.

Νόμισμα τοῦ Κώνσταντος

Κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος, 647, ἐπεχείρησαν οἱ μωαμεθανοὶ τὴν κατάκτησιν τῆς ἐπαρχίας Ἀφρικῆς, ἀλλὰ τοσοῦτον γενναίαν ἀμυναν ἀντέταξεν εἰς αὐτοὺς ὁ πατριῆκιος Γρηγόριος ὥστε εἰ καὶ κατετροπώθη ἐπὶ τέλους εἰς μάχην ἐναγώνιον, καθ' ἣν ἔπεσον ἡρωικῶς μαχόμενος, οἱ Ἀραβες ὁμως ἠναγκάσθησαν νὰ παραιτηθῶσι τοῦ σκοποῦ τοῦ νὰ καταλάβωσιν ὀριστικῶς τὴν χώραν ταύτην, καὶ μετὰ πεντεκαίδεκα μηνῶν ἀγῶνας ὑπεχώρησαν εἰς τὰ μεθόρια τῆς Αἰγύπτου μετὰ τῆς λείας καὶ τῶν αἰχμαλώτων, οὐδὲ ἐπαύλαβον ἐπὶ εἴκοσι περίπου ἔτη τὰς πρὸς δυσμὰς ἐπιχειρήσεις αὐτῶν. Πρὸς ἀνατολὰς δὲ ὁ διοικητὴς τῆς Συρίας Μωαυιᾶ, ὁ μετέπειτα καλίφης γενόμενος, ἐληλάτησε μὲν τῷ 648 τὴν νῆσον Κύπρον διαπεράσας ἐπὶ 1700 πλοιαρίων καὶ ἐκυρίευσεν τὴν πρωτεύουσαν τῆς νήσου Κωνσταντίαν, τὴν πάλαι ποτὲ Σαλαμίνα καλουμένην, ἀλλὰ μετὰ δύο ἔτη στόλος καὶ στρατὸς τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἀγόμενος ὑπὸ τοῦ στρατηγοῦ Κακορίζου, ἐξέβαλε τοὺς μωαμεθανοὺς ἐκ τῆς Κύπρου καὶ ἀνέκτησεν αὐτήν. Ἐν τῷ μεταξὺ δὲ ὁ Μωαυιᾶ ἐπολιόρκησε τὴν περιόφημον νῆσον Ἀραδον· ἠναγκάσθη νὰ ὑποχωρήσῃ διὰ τὴν καρτερικὴν τῶν κατοίκων ἀμυναν, ἔπειτα δὲ ἐπανελθὼν, κατὰ τὸ ἐπιὸν ἔτος, ὑπε-